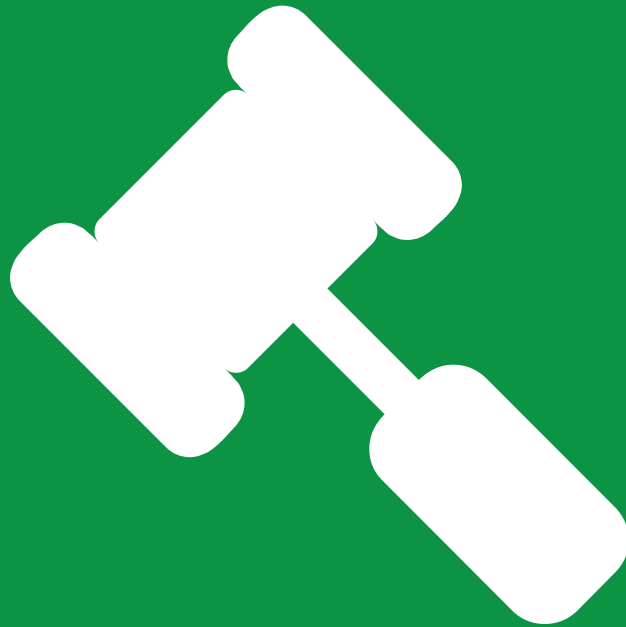

DAMD

Dutch Animation & Motion Design

RECHTSVORMEN

Rechtsvormen

Welke soorten rechtsvormen zijn er voor zzp'ers? Hoe kun je je onderneming inschrijven bij de Kamer van Koophandel en waar moet je op letten bij het kiezen van een bedrijfsnaam?

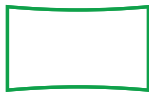
Het starten van een onderneming betekent dat je een onderneming hebt en dat je ondernemer bent. Een onderneming is een bedrijf dat naar winst streeft. De winst hoeft niet hoog te zijn, maar winst maken moet wel een doel zijn. Is jouw onderneming structureel niet winstgevend, dan kan de belastingdienst oordelen dat er geen sprake is van een onderneming. Om je onderneming in te schrijven bij de Kamer van Koophandel dien je een rechtsvorm te kiezen. Regel je niets, dan heb je automatisch een eenmanszaak. Bij het kiezen van een rechtsvorm is het van belang te kijken naar je ondernemersdoelen. Je kunt een rechtsvorm met of zonder rechtspersoonlijkheid kiezen. Het kenmerk van een rechtsvorm met rechtspersoonlijk is dat er een scheiding is tussen het vermogen van de onderneming en de ondernemer. Bij een rechtsvorm zonder rechtspersoonlijkheid is er geen scheiding tussen het privé- en zakelijk vermogen. Alle rechtsvormen moeten ingeschreven worden.

KIEZEN VAN EEN RECHTSVORM

De eenmanszaak, maatschap, vof en cv zijn rechtsvormen zonder rechtspersoonlijkheid. De stichting, vereniging en bv zijn rechtsvormen met rechtspersoonlijkheid. Bij een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid verandert de positie die je hebt ten opzichte van je onderneming. Er kan namelijk sprake zijn van een arbeidsovereenkomst met bijvoorbeeld jouw stichting of bv.

De volgende rechtsvormen zijn voor een zzp'er gebruikelijk:

- Eenmanszaak;
- Maatschap;
- Vennootschap onder firma (vof);
- Commanditaire vennootschap (cv);

- Stichting;
- Vereniging;
- Besloten vennootschap (bv).

De eenmanszaak, maatschap, vof en cv zijn rechtsvormen zonder rechtspersoonlijkheid. De stichting, vereniging en bv zijn rechtsvormen met rechtspersoonlijkheid. Bij een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid verandert de positie die je hebt ten opzichte van je onderneming. Er kan namelijk sprake zijn van een arbeidsovereenkomst met bijvoorbeeld jouw stichting of bv.

RECHTSVORMEN ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID

Eenmanszaak oprichten

De eenmanszaak is de meest voorkomende rechtsvorm voor een zzp'er. Voor deze ondernemersvorm hoef je niets specifiek te doen. Het enige dat je moet doen is inschrijven in het Handelsregister van de KvK.

Aansprakelijkheid

Kenmerkend bij deze rechtsvorm is dat er geen scheiding is tussen het vermogen van je onderneming en je privévermogen. Dit houdt dus in dat schuldeisers van je onderneming ook verhaal kunnen halen op je privévermogen. En omgekeerd kunnen privéschuldeisers verhaal halen op het vermogen van je onderneming, aangezien je als ondernemer met je hele vermogen instaat voor jouw schulden.

Indien je onderneming failliet gaat, dan ga jij ook failliet. Als je in gemeenschap van goederen bent getrouwd of een geregistreerd partnerschap hebt, dan is je partner ook financieel aansprakelijk voor de schulden. Dit kan voorkomen worden door huwelijkse voorwaarden op te stellen. Door het opstellen van huwelijkse voorwaarden kun je ervoor zorgen dat er een scheiding bestaat tussen de vermogens van jou en je partner. Verder kun je de aansprakelijkheid beperken door een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Ingeval van schade zal de verzekeraar de schade vergoeden. Uiteraard geldt dit niet als de schade opzettelijk is aangericht. Ook kun je de aansprakelijkheid in contracten en algemene voorwaarden beperken.

Belasting

Aangezien er bij deze rechtsvorm geen verschil is tussen het zakelijk en privévermogen is ondernemingswinst ook ondernemersinkomen. Alle winst van je onderneming wordt als inkomen door de belastingdienst

belast. Dit zijn de tarieven uit box 1, belastbaar inkomen uit werk en woning. Wel kun je als ondernemer aanspraak maken op belastingfaciliteiten zoals de zelfstandigenaftrek, startersaftrek en MKB-vrijstelling. Om hiervoor in aanmerking te komen, moet de belastingdienst je als ondernemer zien.

Sociale zekerheid

Als ondernemer heb je geen recht op de werknemersverzekeringen (ww, wia en ziektewet). Wel heb je recht op volksverzekeringen zoals de aow. Ook kun je als zzp'er in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering.

Voordeel eenmanszaak

Het voordeel van de eenmanszaak is dat deze rechtsvorm vanzelf ontstaat. Je hoeft er niets voor te doen. Meestal biedt een eenmanszaak als onderneming toegang tot de fiscale faciliteiten in box 1 (inkomen uit werk en woning).

Nadeel eenmanszaak

Het nadeel van de eenmanszaak is dat er geen onderscheid is tussen je privé- en zakelijk vermogen.

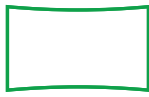
Samenwerken (maatschap, vof en cv)

Als je wilt gaan samenwerken, dan zijn de personenvennootschappen (maatschap, vof en cv) de meest voor de hand liggend. Dit omdat de personenvennootschap een samenwerkingsvorm is. De personenvennootschap heeft de volgende kenmerken:

- samenwerking;
- inbreng;
- het behalen van vermogensrechtelijk voordeel ten behoeve van alle vennoten.

Maatschap, vof of cv oprichten

Het kenmerkende verschil tussen deze rechtsvormen wordt bepaald aan de hand van de vraag of je samen met anderen een beroep of bedrijf wilt uitoefenen. Als je een beroep met anderen wilt uitoefenen, dan is de maatschap geschikt. Wanneer je samen met anderen een bedrijf wilt oprichten, dan zijn de vennootschap onder firma (vof) en commanditaire vennootschap (cv) geschikt. Het verschil tussen de vof en cv is dat er bij de cv ook één of meer stille vennoten kunnen zijn. Bij deze rechtsvormen brengt iedere maat of vennoot iets in. Dit kan geld, goederen of arbeid zijn. Een stille vennoot is een geldschieter die

behalve kapitaal verder niets inbrengt en niet handelt voor of namens het bedrijf.

Bij de maatschap, vof of cv is er sprake van een overeenkomst tussen twee of meer personen (maten of vennoten) waarbij deze personen afspreken om onder de gezamenlijke naam hun bedrijf of beroep uit te oefenen. Deze personen willen met hun samenwerking winst maken. Deze overeenkomst kan zowel mondeling als schriftelijk worden gesloten. Net als bij eenmanszaak hoeft er, naast inschrijving in het Handelsregister, formeel niets geregeld te worden. In de praktijk is het van groot belang om de samenwerking op papier te regelen en hierover onderling afspraken te maken. Mocht de samenwerking anders lopen dan verwacht dan heb je een juridische basis om op terug te vallen.

Aansprakelijkheid

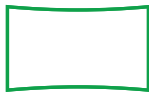
Bij deze rechtsvormen is er -net als bij de eenmanszaak- geen scheiding tussen het vermogen van je onderneming en je privévermogen. Bij de maatschap is iedere maat, ongeacht zijn of haar inbreng, voor een gelijk deel aansprakelijk. Bij een vof of cv kan iedere vennoot voor de volledige schuld worden aangesproken.

Het vermogen van de maatschap is een afgescheiden vermogen. Dit houdt in dat er een maatschapsvermogen is dat in principe voor de zakelijke schuldeisers is. Privéschuldeisers kunnen niet verhalen op het maatschapsvermogen, maar zakelijke schuldeisers kunnen wel verhalen op de privévermogens van de maten. Dit kan alleen wanneer blijkt dat het maatschapsvermogen niet toereikend is.

Met betrekking tot de vof en cv is iedere vennoot hoofdelijk en persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van de vof en cv. Het verschil met de maatschap, de vof en cv is dat bij de maatschap iedere maat voor een gelijk deel aansprakelijk is. Bij de cv is er een uitzondering. Hierbij geldt dat de stille vennoten in beginsel niet aansprakelijk zijn voor het bedrag van de investering. Zij lopen alleen het risico hun geïnvesteerde geld kwijt te raken (maar niet meer dan het geldbedrag). Alleen wanneer zij zich als beherend vennoot (vertegenwoordiger) gedragen, dan zijn ze, net als de overige vennoten, volledig aansprakelijk.

Belastingen

Je betaalt belasting uit box 1 (belastbaar inkomen uit werk en woning), want je ondernemerswinst wordt als ondernemersinkomen gezien. Alle winst van je onderneming wordt daarom als inkomen belast. Wel kun je

als ondernemer aanspraak maken op belastingfaciliteiten als de ondernemersaftrek, de investeringsaftrek en de fiscale oudedagsvoorziening.

Voordeel maatschap, vof en cv

Wanneer je wil samenwerken met anderen, dan zijn deze rechtsvormen eenvoudig met meerdere ondernemers op te richten. Bij de cv kunnen mensen makkelijker als stille vennoot participeren bij een onderneming. De stille vennoot is alleen zijn/haar inleg kwijt.

Nadeel maatschap, vof en cv

Je bent zowel zakelijk als privé aansprakelijk voor de schulden van de maatschap, vof en cv. Ook ben je medeaansprakelijk voor het handelen van je maten of vennoten.

RECHTSVORMEN MET RECHTSPERSOONLIJKHEID

Stichtingen en verenigingen zijn rechtspersonen die worden opgericht om een bepaald doel te bereiken. Je kunt een stichting alleen, of samen met anderen, oprichten en een vereniging moet je met anderen oprichten. Een vereniging heeft leden en een stichting niet. Bij een bv is sprake van aandelen bezit.

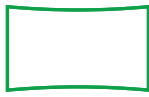
Stichting oprichten

Een stichting kan een onderneming hebben, maar de winsten die de onderneming maakt moeten gebruikt worden voor het doel van de stichting. Deze winsten mogen niet worden uitgekeerd aan de oprichters, leden of bestuurders. Wel mag een vergoeding worden betaald aan iemand die werkzaamheden verricht voor de stichting.

Vereist is dat de stichting wordt opgericht bij notariële akte. Deze akte bevat de statuten van de stichting. Verder moet bij inschrijving in het Handelsregister een kopie van de akte van oprichting worden gedeponeerd. Als dit niet gebeurt, dan zijn alle bestuurders naast de stichting hoofdelijk aansprakelijk voor de activiteiten waardoor de stichting wordt verbonden.

Vereniging oprichten

Bij een vereniging is een notariële akte niet verplicht. Er kan sprake zijn van een informele vereniging. Een bijzondere vorm van de vereniging is de coöperatie. Een coöperatie is een bij notariële akte opgerichte vereniging. Bij deze vorm van de vereniging kan de winst wel uitgekeerd worden aan de leden. Bij de gewone vereniging mag dit niet.

Aansprakelijkheid

Bij deze rechtsvormen zijn de bestuurders in principe niet aansprakelijk voor de schulden van de stichting of vereniging. Wel kunnen bestuurders aansprakelijk worden gesteld bij onbehoorlijk bestuur. Men spreekt van onbehoorlijk bestuur als het bestuur onverantwoordelijk, roekeloos en onbezonnen is.

Belastingen

Rechtspersonen die een onderneming hebben, zijn belastingplichtig. Je moet niet alleen over je eigen inkomsten belasting afdragen, maar ook over je onderneming.

Voor- en nadelen vereniging

Voordeel van de vereniging is dat de leden direct betrokken zijn bij de organisatie. Het doel van de vereniging wordt gezamenlijk verwezenlijkt. Een nadeel van een vereniging is dat het lang kan duren voordat een vereniging een besluit neemt. Dit heeft te maken met de beslissingsbevoegdheid van de leden. Ook is bij de vereniging sprake van ledenwerving en contributie-inning. Dit levert veel werk en administratie.

Voor- en nadelen stichting

Voordeel van de stichting is dat er sneller besluiten genomen kunnen worden. Ook is het voordeel dat je met een stichting makkelijker subsidie kunt aanvragen. Een nadeel van de stichting is dat het besturen van de stichting vaak niet goed samengaat met het zelfstandig ondernemerschap, als je hoofdzakelijk werkt voor de stichting.

Besloten vennootschap (bv) oprichten

Als je niet privé aansprakelijk wil zijn voor eventuele schulden van de bv, dan is deze ondernemersvorm geschikt voor je. Want de bv is een rechtspersoon. Dit houdt in dat niet jij, maar de bv aansprakelijk is voor de eventuele schulden. Je kunt een bv alleen, of samen met (een) ander(en) oprichten. De hoogste macht ligt bij de aandeelhouders, want de aandeelhouders bezitten het kapitaal. Bij een kleine bv is de directeur vaak de enige aandeelhouder, je bent dan directeur-groootaandeelhouder (dga). Je bent dan als directeur-groootaandeelhouder fictief in dienst van de bv. Om een bv op te kunnen richten dien je aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- Je hebt een notariële akte nodig. In deze akte staan de statuten. De juridische kant wordt door de notaris gecontroleerd;
- Je dient minimaal 0,01 euro in de bv te storten. Dit bedrag kan in

- geld zijn, maar ook in natura. Natura kan goederen of diensten zijn;
- Je dient de bv in te schrijven in het Handelsregister van de KvK. Zolang de bv niet wordt ingeschreven ben je ook persoonlijk aansprakelijk.

Bij deze rechtsvorm dien je ieder jaar jaarstukken op te stellen en deze te deponeren bij de KvK.

Voordat je een bv hebt opgericht, kun je een onderneming hebben. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als je al gestart bent met je bedrijfsactiviteiten. Als je namens deze bv in oprichting naar buiten treedt, dan ben je persoonlijk aansprakelijk voor de rechtshandelingen.

Aansprakelijkheid

In beginsel ben je met deze ondernemingsvorm niet privé aansprakelijk voor de schulden van jouw onderneming, maar de bv is hiervoor aansprakelijk. Toch is dit verschil in de praktijk niet zo groot. Als bestuurder van de bv kun je persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor de handelingen van de bv. Men spreekt vaak van onbehoorlijk bestuur. Er is sprake van onbehoorlijk bestuur als het bestuur onverantwoordelijk, roekeloos en onbezonnen is.

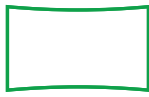
Belastingen

Als directeur-groootaandeelhouder moet je over je inkomsten inkomstenbelasting betalen. De bv is vennootschapsbelasting verschuldigd. Als een bv een winstuitkering doet, dan moet dividendbelasting worden ingehouden. Bovendien moet de bv loonbelasting inhouden op het salaris van de dga. De belastingdienst staat niet toe dat je geen of heel weinig salaris toekent aan jezelf. Je loon moet marktconform zijn. De belastingdienst gaat uit van een gebruikelijk jaarsalaris van tenminste € 42.000,-.

Sociale zekerheid

Aangezien je als directeur-groootaandeelhouder wordt gezien als werknemer van de bv, heb je in beginsel als werknemer recht op sociale verzekeringen, zoals de ww en zw. Doorslaggevend is de mate van zeggenschap over je eigen positie. Indien je als dga zelf je arbeidsverhouding met de bv kunt bepalen, dan heb je geen recht op sociale verzekeringen. Dit is het geval wanneer:

- je 50% of meer van de stemmen in de aandeelhoudersvergadering bezit (eventueel samen met je echtgenoot);
- jij en je directe familieleden minimaal tweederde van de aandelen

- bezitten;
- je zelf beslissende zeggenschap hebt over je positie als directeur/ bestuurder van de bv.

Voordeel bv

Bij deze rechtsvorm ben je in beginsel niet privé aansprakelijk. Een bv heeft een professionele uitstraling en het is makkelijk om financiering aan te trekken.

Nadeel bv

Nadeel is dat je veel formele en administratieve verplichtingen hebt, zoals deponeren jaarstukken, statuten, etc. Ook kost een bv geld. Om te bepalen of een bv wel of geen geschikte ondernemersvorm is, moet je heel goed naar de fiscale aspecten kijken. Voor ondernemers zonder grote winst is een bv belastingtechnisch niet interessant. Vanaf een winst van € 100.000,- wordt een bv belastingtechnisch interessant.

Inschrijving KvK

In Nederland moeten alle ondernemingen worden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Als zzp'er heb je ook een onderneming. Regel je verder niets, dan heb je een eenmanszaak.

Waarom inschrijven bij de KvK?

Door je onderneming in te schrijven bevordert je de rechtszekerheid bij het zakendoen. Iedereen kan in het register opzoeken welke rechtsvorm jouw onderneming heeft en wie welke bevoegdheid heeft binnen jouw organisatie. Het is voor jou als ondernemer soms ook van belang te weten met wie je te maken hebt, wie bevoegd is, wie aansprakelijk is en of er misschien sprake is van een faillissement. Dit is allemaal te vinden in het Handelsregister.

Wanneer je onderneming inschrijven?

Je kunt een eenmanszaak, vof, cv of maatschap een week voor de start tot een week na de start van je onderneming persoonlijk inschrijven. Als je te laat bent met inschrijven, dan moet je je onderneming alsnog inschrijven. Je bent als ondernemer zelf verantwoordelijk voor de inschrijving. Als je een bv start, zal de notaris de inschrijving regelen.

Zijn er kosten aan verbonden?

Vanaf 2013 is de jaarlijkse bijdrage voor inschrijving afgeschaft. Er zijn dus geen kosten aan verbonden.

Moet je je melden bij de belastingdienst?

Na inschrijving bij de KvK hoef je je niet te melden bij de belastingdienst. De gegevens worden automatisch doorgestuurd naar de belastingdienst. Je bent zelf verantwoordelijk voor de melding van je onderneming bij de belastingdienst ten behoeve van de aangifte omzetbelasting.

Voorwaarden om een onderneming in te schrijven

Om je onderneming in te kunnen schrijven dien je aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- Je verricht een regelmatige maatschappelijke werkzaamheid;
- Je verricht de werkzaamheden tegen betaling;
- Je treedt zelfstandig op, voor eigen rekening en risico;
- Je treedt openlijk op, in concurrentie met andere ondernemers;
- Je neemt deel aan het economisch verkeer;
- Je doel is winst of kostenbesparing.

Welke gegevens worden opgenomen in het Handelsregister?

In het Handelsregister worden de volgende gegevens opgenomen:

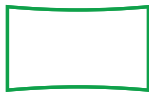
- Wat doet je onderneming?;
- De omvang van je onderneming;
- Telefoonnummer, faxnummer, e-mailadres of correspondentieadres;
- Privéadres van de eigenaar, vennoot, bestuurder, commissaris of de gevolmachtigde van de onderneming;
- Gegevens van nevenvestiging;
- De curator bij een faillissement;
- Eventuele andere ondernemingen op hetzelfde adres.

Kiezen van een bedrijfsnaam

Veel startende ondernemers werken eerst onder hun eigen naam. Het voordeel daarvan is dat je zelf het belangrijkste marketinginstrument bent. Ook is het handig in je bedrijfsnaam een link te leggen met je beroepsaanduiding, zodat je klanten direct een idee hebben van wat je doet. Let bij het kiezen van een bedrijfsnaam op het gebruik van die naam door andere bedrijven. Je kunt niet zomaar de naam van een ander bedrijf gebruiken. Controleer je naam in het Handelsregister en/of het Merkenregister.

Tips bij het kiezen van een naam voor je onderneming:

- Kies een korte pakkende naam;
- Kies een duidelijke naam;
- Kies een naam die makkelijk te onthouden en te spellen is;

- Vermijd afkortingen en namen met 3 lettergrepen;
- Check of de bijbehorende domeinnaam beschikbaar is voor je website.

Volgens de Kamer van Koophandel moet je op de volgende punten letten bij het kiezen van een bedrijfsnaam:

Kies geen verwarrende of misleidend(e) naam of merk. Zorg dat je bedrijfsnaam niet te veel lijkt op een bestaand(e) naam of merk. Degene die kan aantonen dat hij/zij het langst de naam gebruikt, heeft het recht op de naam. Als je een handelsnaam gaat gebruiken van een al bestaand merk, dan kun je gedwongen worden om de handelsnaam aan te passen. Of jouw naam op een merk lijkt, kun je nakijken in het merkenregister van BBIE (Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom).

De KvK onderzoekt bij je inschrijving alleen of er een bedrijf is met precies dezelfde naam, dus niet of de naam misschien verwarrend is of te veel op een bestaand merk lijkt.

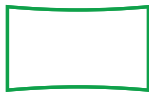
In het kort

Je kunt als zzp'er kiezen uit de onderstaande rechtsvormen:

- Eenmanszaak;
- Maatschap;
- Vennootschap onder firma (vof);
- Commanditaire vennootschap (cv);
- Stichting;
- Vereniging;
- Besloten vennootschap (bv).

Om een beslissing te maken over welke rechtsvorm het beste bij je onderneming past, moet je kijken naar je ondernemersdoelen. Wil je bijvoorbeeld in aanmerking komen voor subsidie, wil je minder belasting betalen, wil je gaan samenwerken of wil je de aansprakelijkheid beperken? Deze situaties hebben namelijk invloed op de keuze van een rechtsvorm. Indien je in aanmerking wil komen voor subsidie, dan is de stichting het meest geschikt. Omdat je bij deze rechtsvorm makkelijker voor subsidies in aanmerking kunt komen. Als je wil gaan samenwerken, dan zijn de rechtsvormen maatschap, vof en cv het meest geschikt.

Je kunt een rechtsvorm kiezen met of zonder rechtspersoonlijkheid. Het verschil tussen deze twee soorten rechtsvormen is dat bij een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid een scheiding bestaat tussen het

vermogen van je onderneming en je privé vermogen. Bij een rechtsvorm zonder rechtspersoonlijkheid is er geen scheiding tussen het privé- en zakelijkvermogen.

De rechtsvormen zonder rechtspersoonlijkheid zijn de eenmanszaak, maatschap, vof en cv. De stichting, vereniging en bv zijn rechtsvormen met rechtspersoonlijkheid. Als je de aansprakelijkheid wilt beperken, dan is het verstandig om een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid te kiezen.

Als je een rechtsvorm hebt gekozen, dan moet je deze inschrijven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Alle rechtsvormen moeten ingeschreven worden. Het belang om je onderneming in te schrijven, is dat je de rechtszekerheid bij het zakendoen bevordert. Op deze manier kan iedereen in het register opzoeken welke rechtsvorm jouw onderneming heeft en wie welke bevoegdheden heeft.

Je kunt je onderneming een week voor de start of tot een week na de start persoonlijk inschrijven. Als ondernemer ben je zelf verantwoordelijk voor het inschrijven van jouw onderneming Wanneer je een bv start, dan zal de notaris je onderneming laten inschrijven.

Voordat je je onderneming inschrijft, dien je een bedrijfsnaam te kiezen. Bij het kiezen van een bedrijfsnaam dien je rekening te houden dat je geen verwarrende of misleidend(e) naam of merk kiest en dat je naam niet teveel op een al bestaand(e) naam of merk lijkt. Je kunt in het merkenregister nagaan of jouw naam op een merk lijkt.

Verder hoef je je onderneming niet te melden bij de belastingdienst. De Kamer van Koophandel stuurt de gegevens door naar de belastingdienst.